

Előfizetési árak:

Egész évre 10 frt — kr.
Félévre . . . 5 " — "
Negyedévre 2 " 50 "
Egy órára 1 " — "
Egyes szám 4 kr.

Megjelenik mindennap,
vasárnap kivételével.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜPÁRT KÖZLÖNYE.

Szerkesztőség:

Kiadóhivatal:

Füz. Simonffy-ház,
a városházával szemben.

Hirdetések a legmérsé-
keltebb árszámítás mel-
lett vétetnek fel.

Az ígéret földje.

Debreczen, november 30.

(T.) Mikor a királyi udvartartásról írunk, sok minden jut eszünkbe; nem üres dolgok, nem nagygyá erőltetett kis gondolatok, dagályos frázisok, hozsánna orgonálások, hanem más egyebek. Mint például az jut eszünkbe mindenkinek előtte hogy: Mit szól ehhez Kossuth Lajos? Mikor azt a magyar lakodalmat látták ott München városában s az osztrák császár magyar királyságára volt büszke. Mikor a dualizmus szülte két testvér közül az idősebbet az osztrákot otthon hagyta és a kisebbiket, a kedvezet, a magyart vitte magával. Mikor a tapasztalás arra tanítja az uralkodó házat, hogy Sekszpír nem az újjából hanem az életből szopta Lear király történetét, aki csak később jött rá hogy ki az ő leghűségesebb gyermeke?!

Mikor azt olvasta Kossuth Lajos, hogy: a Habsburg Lótharinginak szíve magyarul kezd dobogni, s Európa uralkodó családainak eme legbüszkébbike, évszázadok óta nagy hatalom és nem egyszer a legnagyobb, mikor a világ előtt megjelen, Magyarországot öleli magához s azt mutatja be legkedvesebbje gyanánt!

Mikor azt olvassa Kossuth Lajos, hogy építik a nagy, királyi palotát Budán, s a három évszázad óta alvó szellemek feltámadnak hogy az ország és nemzet feltámadását hirdelve, ez ideig idegenek által betöltött helyeiket, méltóságukat elfoglalják! Mikor ismét ragyog a három évszázad óta fekete fátyollal bevont magyar királyi trón e gyászát levette egészségesebben, hatalmasabban emeli magasra szent István koronáját mint valaha!

Mikor azt olvassa Kossuth Lajos, hogy a nemzet reményei, várakozásai teljesedésbe kezdenek menni hogy az a bölcs politika, mely királyt, nemzetet oly közeli érintkezésbe hozott egymással, amilyenben már évszázadok óta nem volt. Hogy a gyakoribb érintkezés által mind két félnek alkalmá nyilván az egymás megismerésére, az ismeretség bizalmat, a bizalom rokonszenvet szül, a rokonszenv pedig megteremtője minden jónak.

Ha átgondolja Kossuth Lajos, hogy mi volt Magyarország a mohácsi vésztől 1867-ig, és mi lett 1867-től 1894-ig? Befogja látni hogy ez a rövid negyed század nagyobbakat szült a megelőző századoknál; hogy ez a negyed század úgy hatott mint a börtönéből szabad levőre vitt rabnak a szabadság! Hogy a nemzet nem csak régi erejét nyerte vissza, hanem izmosabbá, erősebbé, hatalmasabbá lett mint a milyen volt a

honfoglalás óta bármikor, s hogy az ezredik év magasztos ünnepén Árpád apánk szelleme, mely a magas égi sferákban felettünk él, örömkönnnyűinek áldásos harmatát hullatja dicső unokaira.

Ki ne ismerné fel I. Ferencz Jó zsef magyar királyban a magyar királyok egyik legnagyobbikát és ki ne látná hogy az 1867.-iki kiegyezés ajándékozta nekünk ezt a királyt!

Emberi véges elmével nem vagyok képes elképzelni, mily alkotmány, mily kormányforma, mily csodaszor lehetett volna az, mely 25 év alatt mesésőbb teremtő erőt lehelte volna, a magyar nemzet kebelébe, mint amilyen abból a 25 év alatt fölzubogott, hogy forrásának ereje oda röpitett bennünket, ahova érhetni, csak reménykedve áhitozánk!

Lehetett volna-e oly 48-iki alkotmány, mely a tapintat s a számító ész legmélyebb kombinációjával megalkotott ezen 1867-et tulszárnyalta volna, amely minden zökkenés, minden összetűközés avagy tulkapás nélkül, az emberi bölcsesség által engedett uton oly simán hozott idáig, hogy nem éreztük a legkisebb rázkodást.

És ime, mikor az 1867-ben csak tartózkodva felkent magyar király most, mint nemzete idolja vonuló s Buda királyi fészkének népszerűtettel bélelt pelyhe közé, nem e viradnak meg az ősök szellemének égi harzonái, nem-e Árpád, László és a Hunyady faj sugalja a nemzeti élő alakok egyik legnagyobbikának: „Kossuth Lajos nemzeted eljutott az ígéret földjére.“

— **A protestáns egyházak segélyezése.** A vallás- és közoktatásügyi budget tárgyalásánál tudvalevőleg függőben maradt az ágostai és református egyházak segélyezésére felvett tétel. Pulszky Ágostnak azt az indítványát ugyanis, hogy az előirányzott 120,000 frt 150,000 frtra emeltesék, a pénzügyi bizottsághoz utasították jelentésétél végett. E bizottság tegnapelőtt tárgyalta ezt az indítványt, amelyhez egyhangulag hozzájárult. A házban való jelentéstétellel Fenyvessy Ferenczet bízták meg. Ugron Gábor kijelentette, hogy az ő programja szerint, amely egyháznak vagyona van, attól az állam el ne vegye, amely egyháznak pedig nincsen elég, azt az állam segélyezze. Ebből az elvből kifolyólag szavazta meg Ugron Gábor a tétel felemelését.

— **Országgyűlés.** A kereskedelmi miniszterium budgetjét tegnap befejezte a képviselő ház. Lukács Béla miniszteri működésének legnagyobb dicsérete rejlik abban a körülményben, hogy a ház igen rövid és tárgyilagos vitában foglalkozott budgetjével. — Baross Gábor méltó nagy utódját üdvözölte a ház pártkülönbőség nélkül Lukács Bélában az egész budgetvita alatt, a melynek végeztével a szabadelvűpárt tüntetőleg megjelenezte őt. A mai vitában igen tartalmas beszédek mondtak Perczel Dezső, Dégen Gusztáv és Nagy János a szabadelvűpárt sorából, míg az ellenzékéről Thaly Kálmán, Szederkényi Nándor,

Atzél Péter, Mülek Lajos és Endrey Gyula szólaltak föl. Endrey azt hangsúlyozta, hogy az Alföldnek nincsen indusztriája. Lukács Béla kereskedelmi miniszter erre egyszerűen azt válaszolta, hogy egész sor alföldi város tudott ipari központtá emelkedni, s annak az állításnak, hogy az Alföldnek ipara nincs, határozottan ellenmond Szeged, Arad, Temesvár. Thaly Kálmán: Hát Debreczen? Lukács Béla: És Debreczen. Az Alföldnek igenis megvan a maga speciális ipara, amely virágzik, de azért a miniszter elismerte, hogy az Alföldön az ipar fejlesztésére még sokat kell tenni. — A textil-ipar tekintetében sem olyan szomorú a helyzet, amint azt Thaly feltűntette s bár a fejlesztésre itt is szükség van, nem szabad eltagadni, hogy ennek az iparágak emelésére már eddig is sok történt. A kereskedelmi tárcza budgetjének letárgyalása után Szilágyi Dezső törvényjavaslatát tárgyalták le a kir. kuria és kir. táblák személyzetének szaporításáról. Ragály Lajos előadó tartalmas beszédben referálta a törvényjavaslatot, mely ellen csak Visontai Somának volt kifogása; a képviselőház azonban ez ellenvetés nem akadályozta meg abban, hogy a törvényjavaslatot, mely valóban közszükségnek felel meg, elfogadja, különösen miután Szilágyi Dezső igazságügyminiszter és Teleszky István volt államtitkár is fölvilágosították a törekvő fiatal fiskálist (irodája: nagy-korona-utca 34.) elemi tévedéseiről. Az ülés végén Mülek Lajos interpellált. Ma a honvédelmi tárcza költségvetését tárgyalják.

— **Belföldi hírek.** (A magyar udvartartás és a szabadelvű párt.) A szabadelvűpárt keddi értekezletén Wekerle miniszterelnöknek újra ovációban volt része. Az ülés elején az elnöklő Vargies Imre megemlékezett a magyar udvartartásra vonatkozó legfelsőbb elhatározásról, és kiemelte, hogy bár első sorban a királynak tartozunk azért hálával, (Lelkes éljenzés) de köszönet illeti érte a kormányt és annak előökét is. (Általános helyeslés.) Wekerle miniszterelnök röviden megköszönte a maga és minisztertársai nevében a nem várt ovációt s azután a párt áttért a napi-rend tárgyalására. — (Erdélyi államtitkár képviselő sége.) Erdélyi Sándor államtitkárt Duna Szerdahelyen egyhangúlag képviselővé választották. — (A közgazgató sibiróságo k.) Hieronymi belügyminiszter a képviselőház tegnap esti ülésének elején terjesztette e a közgazgató sibiróságo k-ról szóló, 209 §-ból álló törvényjavaslatot, rendkívül terjedelmes megokolásával és mellékleteivel együtt.

— **Külföldi hírek.** (Merénylet Vilmos császár és Caprivi ellen.) Caprivi birodalmi kancellár elleni merénylet híre által előidézett izgatottság még meg sem szűnt, máris a „Nord Allg. Zeitung“ megerősíti azon feltűnést keltő hírt, hogy hasonló merényletet Vilmos császár élete ellen is megkíséreltek. Ugyanoly küldemény, amelyet a kancellár kapott, érkezett a császár címére is Berlinbe ugyanazon kísérő levéllel jelezve. A kabinet irodájában szintén szerencsés véletlen fölkelte a gyanút, miáltal a merénylet meghiusult. Az izgalom óriási. — (Olasz kormány válság.) Az olasz király Zanardelli kamarai elnököt kihallgatáson fogadta, és a Giolitti-kabinet lemondását elfogadta, Zanardelli meg az új kabinet lemondásával. Zanardelli a megbízást elfogadta.

Irodalom — Művészet.

* **Jókai jubileum.** A budapesti Jókai jubileum rendezőbizottság véglegesen megállapította a jan 6-iki ünnepek programját. 1894. január hó 5-én, pénteken este, mint a jubileumi ünnepély előestéjén diszeloadások a nemzeti és a népszínházban. Mindkét diszeloadás Jókai meg fog jelenni. Január 6-án, szombaton, délelőtt 10 órakor. A Jókai-ünnepélyt rendező országos bizottság díszülése a fővárosi vigadó nagy termében a következő sorrenddel: 1. Az országos bizottság elnöke Eötvös Loránd báró az ülést megnyitja. 2. Küldöttség megy Jókaiért. 3. Addig míg a küldöttség a megbízásnak eleget tesz, Komócsy József a jubileum alkalmára irt ódáját elszavalja. 4. Jókait megjelenésekor Eötvös Loránd báró elnök üdvözlí. 5. Erre Jókai válaszol. 6. Jókaihoz üdvözlő-beszédek intéznek: a) a kormány, b) az Akadémia, a Kisfaludi-társaság, c) a székes főváros törvényhatósága, d) a megyék és városok küldöttségei nevében egy szónok, e) a magyar hölgyek, f) a Petőfi-társaság, g) az „Otthon“, h) a magyar művészek, i) az egyetemi ifjúság. Mindezek üdvözlő beszédeire Jókai külön-külön válaszol. 7. Az ünnepelt író előtt a felhívás sorrendjében felvonulva, Jókainak hódolatuk jeléül hozott üdvözlő iratokat, okleveleket, emléktárgyakat stb. külön beszédek mondása nélkül ányujtják: a) a megyék és városok küldöttségei, b) az ipartestületek, c) az egyesületek, társulatok stb. 8. Jókai beszéde. 9. Elnök az ülést berekeszti. Este nyolcz órakor a vigadó ös-zes termeiben fogadó-estély, melynek egyedüli czélja az, hogy Jókai az egyes küldöttségek tagjait külön is fogadhassa és velük társaloghasson. Az estélyre a bizottsági iroda külön meghívókat ad ki. Este tíz órakor a dalműszínházban az egyetemi ifjúság által rendezett Opera-bál, az egyetemi ifjúság kórháza javára.

* **Gyulai Pál kötetemeyei** a Franklin-Társulatnál harmadik kiadásban jelentek meg. Két vaskos kötetet tesznek ki az első kötet a szerzőnek kitünő arezképével van ellátva.

Színház.

* **Komáromi Mariska** szerződik vidékre. Az „Aradi Közlöny“ szerint Ditrói Mór kolozsvári igazgató fogja szerződtetni. Ha a hír valószínűsége alapul, úgy Tiszai igazgató legfényesebb bizonyítékot adott arról, hogy se a debreczeni közönséggel se saját igazgatói kötelességével számolni nem tud. Komáromi Mariska oly operette és népszínmű primadonna, ki joggal mondhatja „l'état c'est moi“, ő adja meg a jellegét az egész társulatnak. Ily primadonna szerződtetése bármily áldozatokkal járjon is, biztos nyereség úgy az igazgatónak, mint a közönségnek. Ne mulassza hát el Tiszai kedvező alkalmát és szerződtesse Komáromi Mariskát. Ezzel fényesen helyre fogja ütni, amit a debreczeni közönséggel szemben vétett.

* **Ötvenhetedik előadás.** Moser, a modern Kotzebue vigjátéka „Az ibolyafaló“ nagyobb közönséget érdemelt volna mint a tegnapi. A darab maga azon egészséges genrehez tartozik, melyet Klapp alapított meg „Rosenkranz és Gildenstein“ nel és L'Arronge folytatott. Szellemes dialogok fűszerezik a vigcselekményt és a bonyodalmak és helyzetek elentében a francia erőltettséggel, természetesen. Emellett a katonáé etet híven visszatükröző jelenetek a harmadik felvonásban azok közzé tartoznak, melyek már magukban véve is biztosítják a sikert. Tiszai altiszt hat emberből álló zászlóalját oly élethűen és humorgazdaságának oly pazar kifejtésével gyakorolta be, hogy a közönség alig birt a kacajrohalmoktól magához térni. Tapolczai (Feldt) is pompás alakot mutatott be, ügyes, fúrge és kellemes mozdulat sok kedély és finom humor alkalmazásával. — Horváth Paula (Wildheim Zsófia) e nagy szerepben minden

előnyeit és hátrányait élénk tárta. — Könnyed, fesztelen mozdulatai és szép megjelenése ily társalgási szerepekre kiválóan alkalmassá teszi, amit emelni tud izléses és változatos toillettekkel. — Ez estén is négy felvonásban négyszer változtatta öltözékét, de egyszer sem hangját. Amellett beszéd módja sokszor hadaró, emiatt aztán szerepének szellemes tartalma gyakran csorbát szenvedett. Berndt Viktor remek szerepe nagyon gyenge alakítót kapott P é c h y b e n. Se játéka nem elég élénk, se hangsúlyozása nem helyes, hogy ily finom árnyalatokkal telt szerepnek jól megfelelhessen. Lubrincz Julia (Berndtné) és Bogó Ilonka (Waleszka) bár rosszul érezték magukat elég ügyesen játszották végig szerepeiket. Takács Jolán (komorna) színpadi otthonosságáról adott ismét tanuságot. Az ensemblét R ó z s a h e g y i (huszár) egészítette ki nagyon előnyösen.

(1.)

Városi rendes közgyűlés.

Debreczen, november 30.

Debreczen szab. kir. város mai közgyűlésének — a mint jelentettük — sok nagyfontosságú tárgya volt. Ezek között lélekemelő határu volt József főherceg jubiláris ünneplése. A legmagyarabb főherceg üdvözését a közgyűlés egyhangulag és felállva határozta el. Fogarasmegye átirats, mely a nemzetiségi igazgatás megakadályozására Erdélyben az állami közigazgatás behozatalát óhajtja, magas színvonalu vitát provokált, a melyben rész vettek különösen P u k y Gyula kir. táblai elnök, Kis Albert orsz. gy. képviselő, dr. B a k o n y i Samu, ki egész kis parlamenti előiskolát teremt magának Juhász Ignác, a közgyűlés Catojának és erkölcsbírájának a szomszédságában, továbbá Á b r a h á m László t. főügyész. kinek védelme után mint mindenben, úgy ezuttal is a tanács véleményét fogadták el.

Tizenharmadik helyen került szőnyegre a városi házipénztárnál felmerült vizsgálások megvizsgálására kiküldött bizottság jelentése, a melynek tagjai voltak B e c h e r t Manó, dr. B a k o n y i Samu, Fráter Imre, Komlóssy Dezső, J u h á s z Ignác, Márk Endre és M e d v e Kálmán, kik közül kisebbségi véleményt nyújtottak be dr. B a k o n y i Samu, B e c h e r t Manó és Fráter Imre.

A jelentés bevezetésében ecseteli a bizottság eljárását, ezzel azokat az akadályokat és nehézségeket, melyekkel működésük találkozott, a minő volt p. o. az, hogy az 1876-iki nagyfontos zárszámadás elveszett.

A tényállás egyezik azzal, a mi a lapokban már nyilvánosságra hozatott. A vizsgáló bizottság beható gondossággal nézte át a különféle havi pénztári naplókat, bevételi főkönyveket és zárszámadási alampunkálókat, az ügyre vonatkozó okiratokat, nyugtákat, ennek az alapos és sok időt munkát igénybe vett munkálkodásnak alapján kimondja a bizottság hogy **sikkasztás igen is történt a jezett 1875—1881 évek folyamán** De nem csak ekkor, hanem még az 1872-ik évről is elsikkasztott 666 frt 66 kr. Ez összeggel tehát, melyről eddig semmi említés nem történt, együtt **7333 frt 31 krt emelkedik a károsítás.**

A 2-ik kérdésre, ki által követtetett el a sikkasztás, a bizottság magát hivatva nem tartja nyilatkozni, hanem azt az arra egyedül illetékes büntető bíróság részére tartja fenn. Azt azonban már itt is megemlíti, hogy sem néhai Szath-

mári Sándor sem más, maga nem követhette el, hanem bárki csak másodmagával tehette a hamisítást. A leplezés a zárszámadásokban mindenkor másképen történt, mint a főkönyvekben.

Nagy akadályt képez a tiszta kép alakításában az, hogy a mint már említettük, egy igen fontos zárszámadás az 1876-iki e l v e s z e t t, még pedig a vizsgálat folyama alatt noha azt a bizottság egy tagja, Márk Endre a számvevőség hivatali helyiségében a vizsgálat első napjaiban tényleg megtekintette, elveszett. Ezenkívül az utolsó 1881. évi főkvben a hamis tételek lehuzva láthatók; e lehuzás körülményeit is, a vizsgálat az egyes számvevői előadásokkal ellentéteseknek találta.

Egyben a felmerült hivatali mulasztásokat sorolja el a jelentés. A sikkasztás még 1882-ben felfedeztetett és 1890. évig nem történt vizsgálat, míg ösmeretlen egyén teljelentésére a főispánhoz, később a miniszter rendeletére a vizsgálatot a főispán el nem rendelte.

A bizottság nem tartja jogkörébe tartozónak annak kiderítését, ki volt a sikkasztás elkövetője, bár Szabó József főszámvevő beadványában kizárólag és egyedül néhai Szathmári Sándort vádolja sikkasztással, sőt beadványában oly határozottan vádolja, mintha e tekintetben kétely sem foroghatna föl, — sőt egy ízben a halottat „s e m m i r e k e l l ö n e k“ is nevezi. Nem áll a jelentés szerint, hogy Szathmári maga vizsgálta és készítette el a zárszámadásokat, mert Szabó József is készített ilyeneket, egyes tételek pedig a Szathmári írásának utánzásával vezetettek be, jelentést pedig az általa tudott sikkasztásokról soká nem tett.

Ezen elősorolt és más egyéb körülmények — a mint a jelentés folytatja — nem csak megrendítik, de meg is semmisítik a Szabó Józsefben vetett bizalmat. Eanél fogva indítványozza a bizottság:

1. Tétessenek át a tettesnek és társainak kinyomozása végett az összes naplók, zárszámadások és pénztári könyvek a helybeli kir. törvényszék büntető osztályához annál is inkább, mivel az elévülést, mely az 5--10 évi feyházzal büntetendő hivatalos sikkasztás esetén 10 év alatt szokott feuforgni, a főispánnak a vizsgálat megejtését elrendelő, 1879-ben kelt átirata megszakította.

2. Indítványozza továbbá, hogy Szabó József főszámvevő ellenében az 1886. évi II. t. czikknek 1. §. a) pontja és a 2. §. a) pontjának értelmében a fegyelmi vizsgálat azonnal elrendeltessék, sőt a 4. §. 1. bekezdésének értelmében hivatalától nyomban fel függesztessék.

3. Indítványozza végül a bizottság, hogy a város pénzkezelési és könyvelési rendszerének megvizsgálására miniszteri biztós kéressék, ki szakértő útján 1872-től kezdve minden tételt átnézetne, mert a biz. véleménye szerint Debreczen város vagyonának kezelésében más nagymérvű visszaélések is fordulnak elő és így a most szőnyegen forgó s i k k a s z t á s o k s e m á l l a n a k e g y e d ü l.

A jelentés felolvasása után, melynek egyes t é t e l e i é s k i f e j e z é s e i nagy szenzációt, itt-ott megdöbbenést keltettek, következett a kisebbségi vélemény előadása, a mely szerint a bizottsági véleményt nagyrészt föltévések és egyéni benyomások vezérelték, abban „ulzásokat“ és „létkani bot-

lásokat" lát. A jelentés elfogadása a kisebbségi vélemény szerint egy köztisztviselő eredménytelen meghurcolásával járna és a város reputációját is megcsorbítaná.

A tanács i javaslat előre bocsátja, hogy az idő rövidsége miatt a tanács nem bocsátkozhatott a még esupán tegnap reggel beadott bizottsági jelentés tárgyalásába és véleményét sem adhatott. Indítványozza, hogy a jelentés és a kisebbségi vélemény, javaslattétel céljából a tanács utján adassék ki a jog és pénzügyi bizottságnak. A tanács szintén úgy vélekedik, hogy az indítvány föltevéséből és egyéni benyomásokból indul ki, miután azonban Szabó József főszámvadó maga ellen fegyelmi vizsgálatot kért, ennek megindítását a saját kérelmének alapján elrendelendőnek tartja. A hivatalától való felfüggesztést, mivel a vádak alaposan bizonyítva nincsenek, a tanács nem javasolja.

Először szól a tárgyhöz Kovács József, a ki azt hiszi, hogy az ügy most már nem tartozik a tanácsra, hanem a bíróságra. A fegyelmi bíróság elrendelése sem a tanács dolga, hanem a közgyűlésé, vagy a főispáné.

Gróf Dégenfeld főispán: A tanács feladata az, hogy a közgyűlés elé kerülő tárgyakat javaslattételével előkészítse. A tanács e kérdésben az idő rövidsége miatt csakugyan nem tehetett javaslatot, ezért szükséges erre utasítani.

Juhász Ignác visszautasítja a tanács előterjesztésének a bizottságra vonatkozó kifejezéseit. A bizottságot nem befolyásolták egyéni benyomások. (Egy hang: Manet alta mente repostum!)

Dr. Bakonyi Samu kijelenti, hogy Juhász Ignác csak is a maga nevében s nem az egész bizottság helyett szólhatott.

Dr. Kola János higgadságra inti a közgyűlést. Miután a hallottakból ő sem merithette azt a biztos meggyőződést, hogy itt Szabó József sikkasztást követett el, ő is a tanács véleményét pártolja.

Gróf Dégenfeld főispán azt hiszi, hogy a küldöttség csakugyan nem azt teljesítette, a mivel megbízták. Hogy sikkasztás történt, azt tudtuk a bizottság jelentése előtt is, hogy ki követte azt el, erre a bizottság elmulasztotta a feleletet, tulajdonképen tehát nem végzett semmit.

Dr. Balkányi Miklós azt indítványozza, hogy — tekintve az idő előhaladottságát, ugy szintén az izgatott hangulatot — a tárgy megvitatása halasztassék holnapra, a midőn a tárgysorozat első számát fogná képezni.

A közgyűlés — Márk Endre és gróf Dégenfeld főispán hozzájárulásával — a tárgy folytatálagos megvitatását holnapra halasztja.

*

A közgyűlésre vonatkozó részletes tudósításunk itt következik:

Gróf Dégenfeld főispán a gyűlést délelőtt 9 óra után megnyitja. — Jelzi, hogy számos fontos tárgyon kívül a városi házipénztárnál elkövetett visszaélések megvizsgálására kiküldött bizottság jelentése is tárgyalatni fog, a melyről a pót-tárgysorozat tesz említést.

Felolvastatik a

polgármesteri jelentés.

a melynek adatai lapunk utján már ösmertettek.

Sebess György arra figyelmeztet, hogy egy 36 tárgyból álló sorozatot egy ülésen letárgyalni nem lehet.

Márk Endre elfogadja a felolvasott jelentést, azonban nem találja benne a fűmerek fogadtatásának költségeire vonatkozó elszámolást illető jelentést. — A hírlapokban őt magát szőlították fel elszámolásra; pedig ő idejében elszámol minderről. Nem tudja, történt-e ilyen számadás és lett-e erre vonatkozó jelentés? Kéri e tekintetben a polgármester megnyugtató választát.

Dicsőfi József a megrongált gázcsövek tárgyában kér megnyugtató választát.

Simonffy Imre kir. tanácsos és polgármester azonnal felel mind a két felszólalásra. A fűmerek fogadtatás költségeire vonatkozó számadások már a számvadó hivatalnál vannak, a jövő hó elejére el fog a jelentés készülni.

A gázcsövek megvizsgálására nézve pedig a tanács már megtette intézkedését.

Márk Endre és Dicsőfi József belenyugsznak a válaszbba, mire a polgármesteri jelentés tudomásul vétetik.

Az állami tisztviselők lakbére.

Felolvastatik Márk Endre interpellációja az iránt, hogy az állami tisztviselők rendezése tárgyában hozott törvény Debreczen városát a III. lakbér-osztályba sorozta. Kérde a polgármestert, van-e erről tudomása és szándékozik-e lépéseket tenni ezen a tisztviselők érdekeit nélyen sértő intézkedés megváltoztatására.

Simonffy Imre kir. tanácsos azt hiszi, hogy a törvény a katonatiszti lakbér-illetményeket vette alapul, holott a katonatisztek lakbére aránytalanul nagyobb a polgár-tisztviselők lakbér-illetményénél. Nemesak szándéka, de kötelességének tartja a szóló, hogy ez iránt lépéseket tegyen a kormánynál.

Márk Endre a megnyugtató választát tudomásul veszi.

József főherczeg üdvözlése.

A városi tanács üdvözlő felirat küldését indítványozza József főherczeghez, honvéd-főparancsnoksága 25 éves jubileumának alkalmára. Így hangzik:

„Fenséges császári és királyi főherczeg ur!

Azon határtalan tiszteletnél és a rajongásig menő szeretetnél fogva, a melylyel az egész magyar nemzet, de különösen Debreczen szab. kir. város közönsége Fenséged iránt mindenkor viseltetett, a legnagyobb örömmel, igaz lelkesedésünk egész melegével s egy jobb jövő boldogító reménységével fogadtuk a legmagasabb kinevezést, a midőn ő császári és apostoli királyi Felsége ezeltől 25 évvel Fenségedet, — kinek családját a hazafias tradíciók egész sora fűzte országunkhoz, — a nemzeti véd-erő élére állítani legkegyelmesebben méltóztatott.

Hogy a Fenséged vezetése alatt mivé fejlődött a magyar kir. honvédség, azt az elmult 25 év fényes eredményei kiáltó szóval hirdetik: a magyar nemzet büszkesége, erejének egyik legfőbb föntartó oszlopa, a hazafias érzelmek meleg-ágya és egyik hatalmas terjesztője és immár a művelt külföld tiszteletének is méltótárgya.

A honvédség intézményének ily hatalmas kifejlődése, hadi kiképzése és a mai viszonyoknak megfelelő színvonalra emelése a Fenséged áldásos működésének örvendetes eredménye és elvülhetlen érdeme, a miért a magyar nemzetet Fenséged maga iránt örök hála kötelezte.

Most a midőn a Fenséged honvédségi főparancsnoksága 25 éves fordulójának örvendetes ünnepét üli Debreczen szab. kir. város közönsége, melynek irányában kiváló kegyét és különös jóindulatát oly sokszor, oly gyöngéd és lekötelező módon méltóztatott tanusítani, —

a legkedvesebb kötelességének tartja, hogy Fenségedet a legbensőbb örömeinek igaz érzel-mével üdvözölje és kívánjuk, hogy áldásos és sikerekben gazdag munkásságát a nemzeti véd-erő és hazánk javára és családjá boldogítására még nagyon sokáig folytathassa.“

Az előterjesztés felolvasása után gróf Dégenfeld József főispán indítványára a közgyűlés felállással és lelkes éljenzéssel egyhangulag elfogadta a felirat szövegét.

A napirend.

Sebess György ismétli azt a véleményét, hogy egy gyűlésre igen hosszú a tárgysorozat. Több gyűlés tartását kéri.

Kovács József a póttárgysorozatban jelölt tárgyat a közgyűlés elején kéri tárgyalatni, a míg a közgyűlés legtöbb tagja együtt van.

Gróf Dégenfeld főispán és Komlóssy Arthur felszólalása után a póttárgysorozatban felvett tárgy a tizenkettedik után fog elővetetni.

A Ludovikában megürült hely átengedése.

A honvédelmi miniszter még ez év elején azt kívánta a várostól, hogy a Ludovika akadémián lévő városi és Szilágyi Mihály-féle alapítványok tőkéit, melyek a nagy konverzió folytán megcsökentek, egészítse ki. A közgyűlés februárban azt határozta, hogy az alapítványok ne töltsenek be addig, míg a tőkék a kamatokból szükséges összegre nem szaporodnak. A miniszter megint leírt s az előbbi határozat megváltoztatását sürgette. — A tanács ragaszkodik az első határozathoz s a következő javaslatot teszi a közgyűlésnek:

Mint hogy hasonló eset, hogy t. i. a kamatláb leszállítása folytán a város ezen alapítványi tőkék újabb kiegészítésére s ez által az állam érdekében ismét további áldozatok hozására hivatik fel, — jövőben is fordulhat elő: minthogy a kérdéses alapítványi helyeknek üresen hagyása által felszaporodó kamatok hozzácsatolásával leendő kiegészítése esetében az intézmény semmi rövidséget nem szenved, mert egy-egy évfolyamban a szabályszerűleg megállapított 90 fönyi létszámnak meg kell lenni s ha az alapítványi helyek a tőkéknek a kamat megtakarítással kiegészítése idejére üresen fognak hagyatni, a megállapított létszámban ily módon mutatkozó fogyatékot az államnak más módon kell betöltenie: ennélfogva a februári közgyűlési határozat tenntartásával a kérdéses alapítványi helyek mindaddig hagyassanak üresen, míg a felszaporodó kamatok által a tőkék kiegészítést nem nyernek. A Szilágyi Ödön csendőr főhadnagy azon kérelmének teljesítését pedig, hogy Béla nevű fia a város által bemutatott Baróthy Jenő halála által megüresedett Szilágyi Mihály féle alapítványra felvétessek — a tanács nem ajánlja.

Sebess György ohajtáná, hogy a Szilágyi-féle alapítvány sorsa felől a család tudósítsassék.

Komlóssy Dezső nem fogadja el a tanács véleményét, mert az nem tér össze a város óriási vagyonával és méltóságával. Debreczen nem maradhat hátra összesen 1025 forint miatt, mikor az összes törvényhatóságok engedtek a honvédelmi miniszter felhívásának, elfogadásával pedig abba a helyzetbe jutunk, hogy mindegyik hely egyszerre lesz betölthető. Szilágyi csendőr főhadnagy fiának ajánlá-ába ő sem nyugszik bele; ő debreczeni fiut, névszerint Tikos Andort ajánlja.

Gróf Dégenfeld főispán — utal arra, hogy a Ludovikán a tanfolyam már megkezdődött, most már a város nem mutat-hat be senkit a megürült helyre. A jövő tan-évre engedje át a város a sokkal kisebb összegget.

Márk Endre megjegyzi, hogy II. éves tanfolyamban van megürült hely. Tikos Andor pedig I. éves levén, nem ajánlható.

Kovács József a tanács véleményét fogadja el, Zöld Mihály ugyanezt indokolja, mire gróf Dégenfeld főispán felszólalása után, elfogadtatik a tanács javaslata.

A királyi tábla épülete.

Az igazságügyi miniszter a kir. tábla végleges elhelyezésére szolgáló épület teljes kiépítését a „Korona“ és iskola épület telken a jövő 1894. év tavaszán megkezdeni kívánja. Erre nézve a tanács következő javaslattal állt elő:

Egybevetve a fennforgó körülményeket, a tanács úgy találja, hogy a kir. tábla palotájának építése a jövő év folyamán megkezdendő lenne, hogy ez épület az 1895. év őszén rendeltetésének átadható legyen. A jog és pénzügyi bizottságtól eltérőleg tehát javasolja a tanács, hogy a közgyűlés jelentse ki, mikép a város hajlandó a célba vett építkezéseket a jövő 1894. év II-dik felében megkezdeni; kéri azonban a minisztertől, hogy e célból a részletes terveket és költségvetést mielőbb közölje.

Puky Gyula kir. táblai elnök arra utal, hogy a város a kir. tábla épületének 10 évre való felépítését ígerte. A miniszter nem is óhajtja, hogy ez tíz éven felül történjék meg, a mit az igazságügyi kormány kér, azt a behozandó szóbeli eljárás teszi szükségessé. Ebből az fog következni, hogy a beidézett felek, tanúk és ügyédek téli időben a folyosón kénytelenek várakozni. A mit a miniszter kíván, az tehát a közönség érdeke. Azt hiszi, hogy erre nézve a város részéről nem igen foroghat fel egyéb változás, mint esetleg a városházának kiépítése a paralell kiépítéssel járhatna p. o. a napszámok drágulása, ez azonban később is megtörténhetnék, mert más nagymérvű építkezések is tervezetnek. Ajánlja elfogadásra a miniszter kérelmét.

Dr. Kola János kir. tanácsos, az igazságügyértékelés érdekében pártolja a tanácsi javaslatot, mely el is fogadtatik.

A 200,000 forintos kölcsön fedezése.

A belügyminiszter meghagyta a városnak, hogy a kir. törvény szerinti palota és fogház építésére megszavazott 200000 frt kamatnélküli kölcsönnek módjón leendő fedezése iránt közgyűlésileg határozzon.

A városi tanács a jog- és pénzügyi bizottsággal egyetértőleg ezen miniszteri leiratot azzal a javaslattal terjeszti a közgyűlés elé, hogy a 200000 frt kamat nélküli előleg a községi adót pótló pénzalapból volna kölcsönveendő, melynek kamatai különben is a házi pénztárt illetik. E 200,000 frt kölcsön, a most nevezett városi alapnak az igazságügyi kormány által fizetendő évi 20,000 frtos törlesztési részekből s a fennmaradó rész a laktanyák felépítése után azon 300,000 frtból fizetendő vissza, amely összeg a házi pénztárt a nagy kölcsönből illeti.

A tanács véleménye elfogadtatik.

Az építési anyagok méretei.

Miniszteri leirat folytán vált szükségessé, egy helyhatósági szabályrendelet alkotása, mely az építési anyagok méreteit állapítja meg.

A tanács által benyújtott szabályrendeleti javaslat legfőbb rendelkezései ezek:

1. §

Debreczen szab. kir. város területén 1894. év január 1-től fogva csakis oly építő (falazó) téglák készíthetők és építésre csakis olyanok fogadhatók el, melyek 29 % hosszúsággal, 14 % szélességgel és 6,5 % vastagsággal bírnak.

2. §

Normális méretű burkoló vagy kövező téglá alatt olyan értendő, mely $\frac{24}{24}$ % oldalhosszal bíró négyzet alakú és 4 % vastagsággal bír.

3. §

Normális méretű fedő cserép alatt, azon közönséges fedő cserép értendő, mely 37 % hosszúsággal és 18,5 % szélességgel bír, a vastagsága a használt anyag minősége, a cserép alkalmazásának módja stb. szerint különböző lehet.

4. §

A 2. és 3. §§-okban foglalt építő anyagok egyéb méretben s alakban való készíthet-

sét jelen szabályrendelet nem zárja ugyan ki, de az épület tervező és költségvetést készítő az egyéb, mint a normálisnak kimondott építőanyag használatából származó esetleges hátrányokért, ha csak ilyeneknek a tervezésnél és költségvetés készítésnél való figyelembe vétele az építési szerződésbe kikötve nem volt — felelősségre nem vonható.

Az egyes §-okhoz hozzászólanak Csana József, Benke István, a ki azt indítványozza, hogy a régi téglák 1895. január 1-ig legyenek használhatók, Balogh Mihály főmérnök, Rösler Richárd, Tóth Béla, Király Gyula, Juhász Ignác, a ki megelégszik azzal, hogy a meglévő téglakészlet felhasználható legyen, de készíteni többé ilyeket nem lehet, Komlóssy Arthur, a ki a vi-szaélések, azután a büntetések elkerülése végett, határidőt óhajt kitűzteni, még pedig három évet bejelentés nélkül, dr. Bakonyi Samu, a ki arra utal, hogy lerombolt régi épületek téglái is felhasználhatók, dr. Sz. Szabó József, végül pedig — gróf Degenfeld főispán felszólalása után — az I. §-ból kihagyatik az „és építésre csakis olyanok fogadhatók el“ kifejezés. Változatlanul fogadtatik el a 2., 3. szakasz, a 4. §-hoz szól Szikszay Lajos, mely szintén elfogadtatik, valamint az 5. és 6. §. is.

A pozsonyi egyetem.

Pozsony város a harmadik egyetemnek Pozsonyban leendő felállítására tárgyában az országgyűléshez intézett feliratát pártolás végett ide is megküldötte. A jog- és pénzügyi bizottság hasonló szellemű feliratot ajánlott. Ezzel szemben a tanács következő javaslatot teszi:

Habár Debreczen város közönsége minden időben pártolta és pártolja a művelődés érdekeinek előmozdítására irányuló törekvéseket: mindazon által semmi ok sem látszik fennforogni arra nézve, hogy Pozsonynak Szeged felett előnyadások ennek rovására Pozsonynak pártolás iránti kérelme teljesítheték. Ennélfogva javasolja a tanács, hogy Pozsony város megkeresése tudomásul vétessék.

Kiss Albert ref. lelkész és orsz. gyűlés képviselő a „bár és habár“ szók kihagyásával, a következő szöveget ajánlja: „irányozza“ szó után tétessék: „de az országgyűlés képviselőházában ez ügyre vonatkozólag történt nyilatkozatok után, Pozsony város átiratát korainak tekintve egyúttal tudomásul veszi.

A nemzetiségi izgatások.

A veszedelmes forrongó nemzetiségek megrázkóztató és irányul Kolozsvármegyének ösmeretes felirata, melyet pártolás végett megküldött Debreczennek is.

A tanács részéről az alábbi javaslat mellett mutaták be ezt az ügyet:

A városi tanács általában véve egyetért Kolozs megye közönségével abban, hogy az oláh nemzetiségi izgatások megátlása és az innen fenyegető veszély elhárítása céljából erélyes és hathatós intézkedések teendők, azonban nem kívánja egyenként felsorolni azon eszközöket, a melyet alkalmazása a felirat szerint eredményre vezetne. Javasolja a városi tanács, hogy Kolozsvármegye megkeresése alkalmából az országgyűlés képviselőházához kérvény lenne intézendő az iránt, hogy a kir. kormány utasítások, mikép az oláh nemzetiségi izgatások megátlásáról és az innen fenyegető veszély elhárításáról alkalmas módon gondoskodjék.

Kiss Albert felszólalása után a tanács véleménye fogadtatik el.

Az izgató nemzetiségi sajtó.

Nógrádvármegye az országgyűléshez feliratot intézett melyben a magyar államellenes nemzetiségi izgatások megátlása céljából a tót, román és esetleg más idegen nyelvű sajtótermékek előzetes sajtóvizsgálat alá vételét kéri s e feliratot pártolás végett Debreczennek is megküldötte. A tanács ezt a jogügyi bizottsággal egyetértőleg egyszerűen tudomásul vé-

teni javasolja, mert ez a felirat az 1848. XVIII. t.-cz.-ben foglalt sajtótörvénynek módosítását és a sajtószabadságnak megszorítását czélozza.

A tanácsi előterjesztés elfogadtatik.

Erdély közigazgatásának államosítása.

Fogarasmegye megküldi az országgyűléshez intézett feliratát támogatás végett. E feliratban az államosított vármegyei közigazgatás az ország erdélyi részeiben mielőbbi életbe léptetése iránt folyamodik Fogarasmegye, arra támaszkodván, hogy a nemzetiségi izgatások csak ez uton lesznek elcsúszhatók az állam által.

A városi tanács a jog- és pénzügyi bizottsággal egyetértőleg e feliratot következő javaslattal hozta közgyűlés elé: Minthogy a nemzetiségi izgatások az országnak nemcsak erdélyi részeiben öltöttek nagy mérvet, hanem más vidékein is eddig szokatlan mérvben jelentkeznek s minthogy eme bajok orvoslásának egyik legfőbb eszköze a vármegyei közigazgatás államosítása: az országgyűlés képviselőházához és a kir. kormányhoz pártoló felterjesztés volna teendő a közgyűlés által a vármegyei közigazgatásnak az ország egész területén mielőbbi államosítása iránt; egyúttal felkérendő lenne a kormány, hogy ennek megtörténtéig is a nemzetiségi izgatások megátlására a legerélyesebb intézkedéseket tegye meg.

Dr. Bakonyi Samu hosszabb felszólalása után a tanácsi jelentés elvetését és az átirat tudomásul vételét indítványozza.

Ábrahám László t. főügyész tekintve, hogy a közigazgatási törvénynek még csupán végrehajtása van hátra, még pedig úgy Erdélyre, mint a baza többi részére vonatkozólag is, minden ide vonatkozó diskussziót akadémiikus jellegűnek tart. A tanácsi előterjesztés elfogadását ajánlja.

Kiss Albert a közigazgatási törvényben eddig csupán egy elvet lát, melyet végrehajtani nem lehet. Fogarasmegye átirata az unió elveibe ütközik. A királyhágotulni részen különben is sokféle meg nem szüntetett, a miénktől eltérő gyakorlat divik, ő ezeket még egygyel szaporítani nem akarja. Fogarasmegye átiratát egyszerűen tudomásul veszi.

Gróf Degenfeld József felteszi a kérdést.

Kiss Albert egyszerűen a felirat elfogadása vagy el nem fogadása felett kíván határozni, mert a tanács előterjesztésében nagy elvől van szó, mely felett szerinte előkézzel nem lehet határozni. A közigazgatás nagy elvét tessék külön indítványban előhozni.

Juhász Ignác, a ki szerint a tanács meglepésnek tette ki a közgyűlést, a kérdésnek a napirendről való levételét indítványozza.

Ábrahám László védi a tanács álláspontját, a mely nem tett egyebet, mint hogy az összházára nézve óhajtja kimondatni, a mit Erdély magára nézve kér.

Békési László helyesli, hogy a tanács a mint a pozsonyi egyetem kérdésénél a közgyűlés tette — elvi álláspontja helyezkedett.

A közgyűlés többsége erre a kérdésnek napirendről való levételét nem fogadja el.

A tanács előterjesztésére vonatkozólag dr. Bakonyi Samu és társai névszerinti szavazást kérnek, mely el is rendeltetik.

Dr. Kola János a kérdést úgy óhajtja feltenni, hogy a felirat elfogadható-e vagy nem.

Gróf Degenfeld József csak is ugyteheti fel a kérdést, hogy a tanácsi előterjesztés fogadtatik-e el, vagy utána a dr. Bakonyi Samu indítványa, mely Fogarasmegye átiratának tudomásul vételét ajánlja.

Juhász Ignác és Kiss Albert dr. Kola véleményét támogatják.

Puky Gyula szintén a kérdés feltételéhez szól. Azt hiszi, hogy a tanácsi véleményt két felé kell osztani. Először a felett kell szavazni, a mi Fogarasmegye átiratára vonatkozik, azután a felett, a mi az egész ország közigazgatásának államosítására vonatkozik.

Gróf Degenfeld főispán névszerinti szavazás alá bocsátja a kérdést: Elfogad-

tatik-e a tanácsielőterjesztés, vagy nem?

A közgyűlés a tanács véleményét 73 szavazattal 66 ellenében elfogadja. A nemmel szavazók közül többeket (igly Vértessy István főjegyzőt, Zádor Lajost, Jóna Dánielt) megjelenezték a terem háttérében ülők.

A veszett ebek által megmártak.

Szabolcs vármegyének a veszett-ebek által megmártak kényszer gyógyíttatása tárgyában intézett átirata tudomásul vétetik.

A nádudvari 11 hold.

A tanács a város nádudvari 11 hold földjének nyilvános árverésen 800 forint kikiáltási ár melletti eladását proponálja. Városi tulajdon eladásáról lévén szó, ennél fogva 106 szavazat kívánatos a határozathozatalhoz.

Vértessy István jelenti, hogy ezt a kis földet két vízszabályozó társulat pumpolja, így tehát a város semmi hasznát sem veszi.

A közgyűlés 121 szavazattal 5 ellen a tanács előterjesztését fogadja el.

A vizsgáló küldöttség jelentése.

Következik a házipénztárnál felmerült visszaélés vizsgálatával megbízott küldöttség jelentésének és a felmerült kisebbségi vélemény tárgyalása.

Előadatik, hogy a bizottság az 1875-től 1881-ig folyt visszaélések megvizsgálását befejezte.

Ennek tárgyalásáról a közlemény bevezetésében emlékezünk meg.

A közgyűlés d. u. 1/2 órákor ért véget s holnap d. e. 9 órákor újra megkezdődik.

Helyi hírek.

Tájékoztató.

Lapzárta mindennap d. u. 2 órákor, csak sötét hétfőn később.

A királyi táblán hivatalosórák a segéd és kezelő hivatalokban d. e. 8-12, d. u. 2-5 óráig tartanak — Az ígató, kiadó-hivatal és az írártár a felelőnek felvilágosításokat ad hétköznapokon d. e. 9-11, d. u. 3-4 óra közt; vasárnapokon és ünnepnapokon d. e. 10-11 óra közt.

A m. kir. meteorologiai intézet időjelzése a debreczeni távirat hivatalosul november 29-én: borult, eső hűvös, fagypontkörülű hőmérséklet.

Nyilvános olvasóterem a kollégiumban, nyitva van hétfőn, szerdán, szombaton d. u. 3-6-ig.

Anyakönyvtár a kollégiumban a közönségnek nyitva hétfőn délelőtt 11-től 12-ig.

A Gönczy-egyesület „Otthon”-a (Keresk. Akad. földsz.) nyitva vasárnap d. u. 3-tól esti 9 óráig — Múzeum a kollégiumban nyitva van vasárnaponként d. e. 10-től 12-ig.

A debreczeni állami időjelző állomás jelentése. 1893. November 30-án reggeli 7 órákor Hőmérséklet 0,0 C. fok. Légnyomás 770,4 millim. Szélirány: Szélesend Csapadék tegnap reggeli 7 órától ma reggeli 6 óráig — millim. Ugynezen idő alatt legmagasabb hőmérséklet 2 fok. Legalacsonyabb hőm. — 0-fok.

Séta hangverseny a Margit-fürdőben minden vasárnap d. u. Rendezi a katonai zenekar.

Színházi előadások kezdete este 7 órákor.

December 1. A daleyet hangversenye a debreczeni egyetem javára.

December 1 este 1/2 6 kor, Kerpely Kálmán gazd. tanint. tanár felolvasása.

Próba bál a „Koroná”-ban, **december 3-án.**

Alföldi Károly próbabálja **december 9-én,** a Margit-fürdőben.

December 10. d. e. 9 fél órákor a debreczeni első takarékpénztár r. k. közgyűlése.

December 10 torna verseny a tornateremben.

December 15. A Csokonai-kör felolvasó estélye a városban.

December 16 este 1/2 6-kor, Domokos Kálmán, gazd. tanint. tanár felolvasása.

Január 24. Czajlik István gazd. tanint. tanár felolvasása.

Február 10. este fél 6-kor Szeles Mihály gazd. tanint. tanár felolvasása.

Farsangi naptár. Gazdászok táncestélye, **Január 20-án,** az „Arany Bika”-ban.

Hangverseny és táncvigalom H.-Hadházon, **december 2-án.**

A depr. izr. beteg és ápoló nőegylet frtos estélye.

December 9-én az „Arany Bika” dísztermében.

Hangverseny és táncestély a debreczeni egyetem javára, **December 9-én.** H. Bősörményben.

A munkás daleyet daleyestélye **december 10-én** a „Koroná”-ban.

A jogászok táncestélye **december 12-én,** a Margit-fürdőben.

A Fröbel-egylet Tombola-estélye **December 16-án,** a „Margit-fürdő”-ben
A függetlenségi kör bálja **Január 26-án** a „Koroná”-ban.
Zion-egylet táncestélye **december 30-án,** a Margit-fürdőben.

— Debreczeni egyetem. A nagykiindai ev. ref. ki-ded missziói gyülekezet tagjai gyűlés útján 412 koronával járultak a debreczeni egyetem alapításához. Sok nagy és gazdag egyháznak követésre méltó példaként szolgálhat a derék n. kiindai református magyarság adománya.

— Névestély. Egy el nem mondott dicsőítőért kárpótlásul (ha ugyan kárról szó lehet) minden hitelgés nélkül elmondhatni, hogy Márk Endre, társadalmi életünk ez ismert köztevékenységű és ügybuzgó jeles tagja, — ki a majdani debreczeni egyetem egyik előkelő névtelen hőse, — nemcsak lankadatlan buzgalmu prókátor, hanem egytuttal szívélyes, galánt házigazda is. A zöld asztaltól a fehér asztalig terjedő mindennemű fázist egyként kitöltő névestélyére tegnap kiváló társaság gyűlt egybe az ismert szívélyes vendéglátó háznál — hivatlanul, mivel köztudomás szerint névnpra meghívót nem szokás kibocsátani. Ott voltak: Lengyel Imre, családijával, Unger Gusztáv kir. táblai bíró Aranka leányával, U Szabó Mihály h.-bősörményi volt szabadelvű képviselő, dr. Magoss György, Szobonya Dénes honv. főhadnagy, Lányi Lajos, Miklós Sándor tanár, Márk Gyula, dr. Körösy Kálmán, a nagy számú rokonság jóbarátok s a tisztelők egész serege, akik a pártatlan szívességű kedves házi asszony vendégszeretete, a dicsőítők és a Rác Károly zenéje mellett olyan feledhetlen estélyt töltöttek, mely ritkítja párját. A társaság 1/2 5 órákor oszlott szét a legkellemesebb hangulatban.

— Felolvasás. Hajdu József — bécsi hazánkfia, lapunknak is szorgalmas munkatársa hétfőn este Budapesten az „Iparos ifjak országos egyesülete” helyiségében felolvasást tartott a „Tett-erő”-ről az egyesületi tagok s nagyszámú közönség jelenlétében.

— Gazdász-bál Therpsichore hívei minden körben erősen készülődnek hogy a jókedvű muzsa oltárára a közeledő farsang alatt is meghozzák áldozatukat. A gazdászok bálja melyet mindig nagyérdeklődéssel várnak a fehér és rózsaszínű ruhá-, ragyogó szemű bakfisok és és a mely előreláthatólag most is igen jól fog sikerülni nem mint tervezve volt, január 15-én, hanem január 20-án fog megtartatni.

— Alapítvány a honvédeknek. Özvegy Kalmár Józsefné szül. Fazekas Anna kunfélegy háza birtokos a budai honvédszobor leleplezése alka mából a Ludovika Akadémia tisztképező tanfolyamában 60,000 korona értékben két alapítványt tett. Ugyancsak ő a koronázásnak emlékére az 1., 2. és 7. huszár-ezredek részére 15,000 korona értékben alapítványt tett, melynek évi kamataiból az említett ezredek magyar legényei közül a jövő évtől kezdve egy őrmester, egy szakaszvezető, két tizedes és két közhuszár jutalomban fog részesülni. Ezen alapítvány kamataiból tehát a debreczeni 2. honvédhuszárezred legénysége is részesülni fog.

— Hangverseny és táncmulatság. A Debreczeni Egyetem javára rendezendő hangversenyt, mely holnap, az az Decz. 1-én a színházban tartatik, barátságos vacsora s esetleg táncvigalom fogja követni a szomszédban levő Korona vendéglő dísztermében, külön belépti díj nélkül.

— Rabok útja. A debreczeni kir. ügyészség börtönéből a fegyházra ítelt rabok közül négyet tegnap este indítottak utnak Nagy Enyed felé, hogy az ottani fegyház falai között töltsék ki büntetésidejüket. Legtovább fog ott vezekelni Szőke Imre ki szárdékos emberölés miatt 8 évre ítéltetett, aztán Mazurek József, a sokszor büntetett tolvaj és csaló, kinek legu öbibi ténye, a Dragota Ignác névével hamisított levél volt, melyel egy debreczeni kőtelgyártót akart becsapni s ezért 5 évi fegyházra ítélték. továbbá Vadász József lótolvaj 5 évre és

Gáli Mihály verekedésért 2 évre utaztak el Enyedre. A rabokat erős rendőrfedezet kísérte el utjokban.

— Csöd. Michelstädter R. debreczeni cipőkereskedő ellen a depr. kir. törvényszék csödöt rendelt el. Csödbiztos Rottler Béla kir. törvényszéki bíró, tömeggondnok dr. Kun Mihály ügyvéd.

— Mikor köteles a betegsegélyző pénztár fizetni? Az 1891. évben alakult betegsegélyző pénztár tagjai közül mint előre látható volt, sokan kerültek közkórházakba. Ennek folytán az a kérdés merült fel, hogy meddig és mikor köteles a betegsegélyző pénztár tagjait fizetni. Erre vonatkozólag most a belügyminiszter értesítette a törvényhatóságokat hogy a segélypénztár csak akkor köteles a kórházi ápolási költségeket legfeljebb 20 héten át — sajátjából megfizetni, ha ő helyezte el tagját a kórházba.

— Az aranysegégi árpádkori ezüstlelet. A magyar nemzeti múzeum érem és régiség osztályának öre, Hampel József értesítette Szoboszló város tanácsát az Aranyszegen talált ezüst érmek meghatározása eredményéről. E szerint helyes volt a Szivos Géza meghatározása, melyszerint az érmek árpádkoriak, s ugynevezett frisatikus, vagyis bécsi dénárok. Hampel 37 főválozatot különböztet meg, melyek egyrésze a frisachi, másrésze a salzburgi érmeléből való; vannak ezenkívül a leletben Saéc-veit s a mölkermarkti pénzverdéből került példányok s olyanok is, melyeket sem Velzi, ki az érmekkel behatólag foglalkozott, sem Hampel nem mert bizonyos érmeléknek tulajdonítani. A lelet legérdekesebb darabjainak tartja Hampel a gyűrűket és karperecz töredékeket, melyek időna és ábrája határozottan árpádkori jelleget mutat, s melyeket a magyar nemzeti múzeum részére le is rajzoltatott. A visszaérkezett lelet pontos leltár mellett a polgári iskola gyűjteményében fog elhelyeztetni. Szivos Géza a pénzekről részletesebb ismertést szándékozik közölni valamelyik szaklapban, mert ragaszkodik azon nézetéhez, melyre Hampel nem reflektál, hogy ezen frisatikus, vagy bécsi dénárok közt több példány magyar veretű, mit az érembélyegek alapos vizsgálata után bebizonyíthatónak vél.

— A pálinka áldozata. Czibere Sára 48-50 éves ismert csavargónót kedden a Kis-Péterfia utcáról szállították be a rendőrök, a hol részegen a földön feküdt. A közkórházban néhány óra mulva meghalt: szesz mérgezési tünetek között.

Törvényszéki csarnok.

— A szováti kommun.

Ma folytatták a szováti zavargások ügyében tegnap kezdett tárgyalást. A délelőtt Lengyel Imre szoboszlói járásbíró, mint tanu és a vádiottak kihallgatásával telt el. A tárgyalás bővekedett érdekes adatokban. Lefolyásáról holnap bővebben írunk.

Apró-cseprő.

*** A jó háziasszony.**

Első hölgy: „Gyakran csodálkoztam már, kedves Lucie, hogy önnél a cselédek aránylag oly hosszú ideig megmaradnak.“ Második hölgy: „Oh, kedvesem, én néhány év előtt egy olyan fogásra jöttem rá, mely valamennyi nőcselédemnél kitűnőnek bizonyult.“ Első hölgy: „Erre valóban magam is kíváncsi vagyok.“ Második hölgy: „Hamar okvetlenül el kell bocsátani a cselédemet, akkor elbeszéltem az utódjának, hogy az utolsót a férjem incselkedése miatt voltam kénytelen bocsátani. A cselédek aztán rendesen várnak, s mire rájönnek, hogy hiába várnak, már rendesen eltelik egy egész télév.“

*** Vasuton.**

Morgenduft. „Nini mogo oz Herr Kohn?“
Kohn: „Kérem Kállai.“
M.: „De régen nem láttam. Hát hovo utozik Kohn or?“
K.: „Kérem Kállai.“

M.: „Milyen volt a termés? Hodjon med oz özlet, Kohn ör?”

K.: „Kérem Kállai!”

M.: (dühösen kifakadva.) „Holljo Kohn ör, itt von o mogo ötven krojczárjo, és hodjon nekem békít ovvol oz ój nevel!”

*
Égi csendesség fedező homálya
Leng reád óh! szent egyedülvalóság!
Szívemet békés kebeledbe inti
Mágusi vessződ!

Berzsenyi D.

*
A megvesztegetett ember és a becsületes ember közt sokszor nincs más különbség, mint a mennyi a féltékenység különböző fokai közt szokott lenni.

R o u n e t.

*
A somleges ember: semmi ember.

S i m o n J u l e s.

* **Budhista isteni tisztelet Párisban.** A párisi Guimet-muzeum egyik terme legközelebb érdekes isteni tisztelet színhelye volt. — Horiu-Toki, egy japáni budhista templom előkelő papja végezte a rituális misztikus ajtatosságot, melyet párisi urak, hölgyek is végig néztek. A pap halványsárga, virágos, és misemondó ruhában jelent meg. Az oltáron a tabernákulum helyett egy miniatúr-pagóda állt, melyből egy apró budha kandikált ki. — Az oltárterítőn nyolcz csésze chrysanthemummal, egy lótusz alakú füstölő-edény, két rizsszel töltött tányérka, egy kis tál süteménnyel és egy gyümölcsös tányér volt. — Ezenfelül két magas piros viaszgyertya, melyek halvány fényt terjesztettek, és két nagy váza, melyekből nagy virágok nyultak ki, egészítették ki az oltár díszítését. Miután Horiu Toki a szent cseugettyével nyolczszor cseugetett, kiterjesztett kezekkel ment az oltárhoz s e szavakkal üdvözölte Vddi-Budhát, minden Budhák atyját: „Oh, a mi Nioraink semmivel sem hasonlítható össze — oh, mily csodálatosan nagy ő!” Erre valóságai eltűnt szent köpenyében s csöndesen végezte imáját. Ezután a pap a szentelt vízzel telt csészébe belemártotta az apró varázsvesszőt, mely ez által mágikus tulajdonságot nyert, s e vesszővel mindent befecskendezett a teremben, hogy a láthatlan szellemek elfogadhatók legyenek. Az áldozati ajándékokat a sangóval, egy háromágú szigonnyal szentelte föl, mely a legapróbb démonokat is elűzi, melyek a viráglevelek és a rizsszemek között rejtőzködnek. Miután ez megtörtént, a hierophant végtelen szomorú énekhangokkal hívja a böcs buddhisták lelkeit, a dicsőségteljes Boddhisatvákat, az örangyalokat, a házi tüzbely félisteneit, s a rut képű jó ördögöket, kiknek feladatuk, hogy a bűnösöket ijesztés által térítsék vissza a jóra. S az összes szellemek, melyeknek száma 1061, követik a hívást s megjelennek, (a nem hívók persze nem látják őket) s a pap köszönetet mond nekik, miközben a fehér chrysanthemumot szétszórja s így kiált: „Töltsék be virágok a tiz világot s legyenek ajánlva minden Buddhának és Boddhisatvának!” E közben a bronz füstülőlől illatszerek áradnak szét, háromszoros csengés hallható és megcsendül a gong. Most a valami papyrusfelét hajt szét, s panaszos, de szép dallammal olvas idegen szavakat — az istenek szent neveit. Ezután térdre esik s hangosan mond el egy imát a jelenlevőkért, a földön és a csillagokban élő lényekért. — Végül ismét eltűnik köpenyében, hogy a jelenlevők a mudrakát, a misztikus ujj-jeleket ne lássák s hátrafelé távozik az oltártól. Ezzel a különös isteni tisztelet véget ért.

Közgazdaság.

* **Az üzleti köröket igen közelről érdeklő** kérdésben hozott a kereskedelmi miniszter közelebb elvi jelentőségű határozatot. Felmerült kételyek eloszlátása céljából ugyanis kijelentette, hogy az iparhatóságoknak nem kötelességük a végeadások, árverések és más, tömeges és gyors vásárlásra ingerlő módon való eladások tartására kért engedélyt minden

esetben feltétlenül kiszolgáltatni, még akkor sem ha a kérvényező egyébként bírja is a törvény által megkívánt kellékeket illetőleg azoknak eleget tett s hogy a törvény az elárúsításnak a módját épen azért tette az iparhatóság engedélyétől függővé, hogy oly esetekben, midőn a hatóság a fennforgó körülmények alapján azon meggyőződésre jut, hogy a végeladás vagy árverés megtartása bármintemű visszaélésre vezethetne, vagy csak ürügyül szolgálhatna arra, hogy egyes cégek áruikat a közönség ámitására alkalmas módon bocsásák áruba s ez által a helyi iparosok és kereskedők rendes keresetét érzékeny károsíthatnák, az iparhatóságoknak módjában álljon a kért engedély megtagadása által az elkövethető visszaélésnek elejét venni.

Debreczeni piacz. Nov. 28-diki heti vásárban gabona neműek közül piaczra került buza 264.00 mm. 7.20—7.00—6.80 frt. kétszeres 187 mm. 6.00—5.95—5.90 forint rózsa 141.00 mm. 5.20—5.15—5.10 frt. árpa 156.00 mm. 5.40—5.35—5.30 frt. zab 171.00 mm. 6.60—6.50—6.45 frt, tengeri új 45400 mm. 4.00—3.90—3.85; ó tengeri —. —. —. —. —. frt, köles —. —. —. —. —. frt köleskása 10.00 frt, burgonya 2.00 frt. Széna, 100 kilónként, I. r. 2.40, II. r. 2.20. montliszt 14.40, zsemleliszt 12.80 frt. Ló felhajtattott 350 darab, elkelt 180 db. Szarvasmarha felhajtattott 2040 darab, elkelt 850 db. Sertés felhajtattott 6450 db. elkelt 3700 db. Sovány sertés páronként 6—12 hónapos 18—25 frt, 22—18 hónapos 25—35 frt, 18—24 hónapos 30—50 frt, öreg sovány 50—65 frt. Kővér sertés kilója 43—46 kr 100 kiló új szalonna 52—54 frt, haj 44— frt, üzletirányzat élénk.

Husárak: marhahus kilója 44, 46, 48 50 52, 54, 56 (kóser) 60 kr. Borju hus 54—60 kr, sertés 40—48 kr. Juh hus 28 kr.

Napszámára: férfi saját kenyeren 80 ellátással 50 kr., nő saját kenyeren 30 kr., ellátással 20 kr., gyermek saját kenyeren 30 kr., ellátással 20 kr.

Négy köbméter tölgy tűzifa 12 frt, nyárfa 7 frt. — Négy köbméter fa felvágása 2 frt 20 kr. beszállítása 1 frt 20 kr.

1 hektoliter ó-hegyi bor 45—50 frt. 1 hect. új-kerti bor 36—40 frt.

Érték-tőzsde.

(A debreczeni „közgazdasági bank részvénytársaság” közlése 1893. nov. 29-én.)

Államadósság:	
Magyar aranyjárdék 4% — — —	115.90
„ vasuti beruházási kötvény 4 1/2% — — —	125. —
„ koronajárdék 4% — — —	94.30
„ regále váltásági kötvény 4 1/2% — — —	100.25
Osztrák aranyjárdék 4% — — —	117.50
Egységes állam kötvény 4 1/2% — — —	97.25
Tisza-szegedi 4% -os nyeresémsorsjegy	142. —
116.20	126. —
94.75	101. —
118. —	98. —
143. —	
Részvények:	
Magyar hitelbank részvény — — —	342. —
Osztrák hitelrészvény — — —	342. —
Magyar ipar- és kereskedelmi bank részv.	113.75
342.20	342.20
114.25	
Sorsjegyek:	
Magyar jelzálogbank 4% -os sorsjegy	129. —
Osztrák földhitel sorsjegy 3% -os	115. —
Magyar vöröskereszt sorsjegy — — —	13.75
Osztrák — — — — —	19. —
Olasz — — — — —	13.30
Bazilika sorsjegy — — — — —	10.50
Jó-szív — — — — —	3.30
130. —	116. —
14.25	19.50
13.80	11. —
3.60	
Pénzszemek:	
Cs. és kir. arany — — — — —	5.82
20 frankos arany — — — — —	12.18
20 márkás arany — — — — —	9.89
Sovereignes — — — — —	12.43
5.96	12.23
9.94	12.53

Budapesti áru-tőzsde.

Gyenes és Társai gabona-bizományi tizlet (Nádor u. 6. sz.) tudósítása a „Debreczeni Ellenőr” részére.

Budapest, november 29.

Napi jelentés.

Gabonaüzlet.

Buzát ma mérsékeltén kínáltak, a vételkedv is korlátolt volt, mire az irányzat nyugodt csendes maradt és a forgalmazott 20,000 mm. változatlan áron talált vevőre.

Eladások:

Tiszavidéki 1300—80³ mm. 7.75 frt, 1000—79 mm. 7.65 frt, 100—79 mm. 7.50 frt, 200—77³ mm. 7.40 frt.

3 havi időre.

Zab 6,85—7.15 frt.

Tengeri 5.20 frt.

készpénzfizetés mellett.

Egyéb cikkek nem változtak.

Határidő-üzlet. Tekintettel arra, hogy a külföldi jelentések, csak alig mutatnak fel némi változást, továbbá tekintetben véve készáru üzletünk változatlan csendes menetet, a szokvány-piacz sem tüntet fel éiénkbb üzletet, és az árak semmit sem változtak. Buza és tengeri tartott árfolyamokat jegyezz, csupán zab lanylult, miután nagyobb mennyiségű készáru jó a piaczra.

Zárlat 1 óra:

	frt
Buza márcz.ápril.-ra 1894.	7.49—7.51
szept.—okt. 1894.	7.70—7.71
Rózsa tavaszra 1894	6.08—6.10
Tengeri nov.—deczre 1893.	5.05—5.07
Zab márcz.—áprilra 1894.	6.79—6.81
Repeze aug.—szept. 1894	12.20—12.25

Zárlat 4 óra:

	frt
Buza márcz.—ápril.-ra 1894.	7.48—7.49
szept.—okt. 1894.	7.68—7.69
Rózsa tavaszra 1894.	6.12—6.14
Tengeri nov.—deczre 1893.	5.04—5.06
Zab márcz.—áprilra 1894	6.79—6.81
Repeze aug.—szeptre	12.20—12.25

Időjárás: borult.

Budapest-kőbányai sertés kereskedelmi csarnok.

November hó 28. Hízott sertés árak:

I. Magyar első rendű: Öreg nehéz (páronként 400 kilon felüli súlyban) 45 1/2—46 1/2 kr. Öreg közép (páronként) 300—400 kilogramm súlyban 45.—46. krig. Fialat nehéz (páronként 320 kilogramm felüli súlyban) 47.—47 1/2 krig. Fialat közép (páronként 251—320 kilogramm súlyban 47—47 1/2 krig. — Fialat könnyű (páronként 250 kgm. terjedő súlyban) 45 1/2—46 1/2 krig. II. Magyar szedett: Nehéz (páronként 280 klg. felüli súlyban) 44 1/2—45 1/2 krig. — Közép (páronként 220—280 klg. súlyban) 44 1/2—45 1/2 krig. Könnyű (páronként 220 klg. terjedő súlyban) 44—45. krig.

A kis lutri huzásai.

— November 30-án. —

Prága	42	5	81	57	75
Lemberg	15	89	84	4	20

Debreczeni városi színház.

Idénybérlet 53. szám. III Kis bérlet 13 szám
Csütörtök november 30-án

páros bérletben:

A VASGYÁROS.

Színmű. Irta: Ohnet György.

Pénteken december 1-én

a debreczeni egyetem javára HANGVERSENY.

Szombaton, december 2-án:

A Kornevilli harangok.

Operette 3 felvonásban, irta: Planquette

Szerkesztői posta.

Hermione. Igen téved, a sajtót nem befolyásolhatja az, hogy egyes lapok állandó helyet kapnak a színházban, mert egy jegyet a városi színházi bizottság rendelkezéséből használnak.

B. J. Erdélyország színei kék, vörös és arany, védszentje Szent László. Külön színe van Horvátországnak (kék és vörös) és Tótországnak is (kék, fehér, zöld) védszentjök annak Szent-Illes, ennek Szent-Iván.

X. Y. Z. „Balmachome” annyit jelent héberül, hogy katona, „mesüge” annyit, hogy bolond, „chammer” pedig zamarat jelent. Héber nyelvtudományunk éppen e pontnál (horry soit qui mal y pense) megáll.

G. N. (Budapest.) Sokkal szebben írta meg azt már Rückert ebben a versében:

„Ein Vater hat mit Sorgen
Dem Haushalt vorzustehn,
Zu ordnen, was vom Morgen
Bis Abend soll geschehn.

Wenn Gott versagt den Segen
Ob sich auch Sorge mehrt,
So geht auf allen Wegen
Der Haushalt doch verkehrt.“

Margitka. „Az én Ujságom“, szerkeszti Pósa Lajos, kiadják Singer és Wolfner, Budapest, Andrassy-ut 10. szám. Előfizetési ára 1 évre 4 frt.

Batárdi. A pénzt adja a debreczeni egyetemre. Lakadalmakon éppen erre a célra tessék gyűjteni. Minden ködarab emeli az épületet. Bárcsak meg volna már!

Kiadó és laptulajdonos:

„Csokonai“ nyomda és kiadó r.-t.

Felelős szerkesztő:

Komlóssy Dezső.

MED. UNIV.

Dr. Siehermann Adolf orvos

testgyógyászati, massage és gyógy-gymnastikai rendelése

Deb. eczen, Nagyjú-utca 1708

A gyógykezelés tárgyai: A gerincoszlop elferdülés-ei, a mellkas angolkóros görbületei, a végtagok rendellenes fejlődései, törések és ficamok után visszamaradt táplálkozási zavarok. Gyomor- és bélbántalmak, izmok és ízületek eszuzos bántalmak. Izlobok és ízületi merevségek. Neuralgiák és a neurathenia különböző fajtái stb.

Rendelés egész napon át.

Az összes gyógytudományok tudora

Dr. Moskovitz Miksa

a bécsi Mária Theresia nőgyógyászati kórház volt alorvosa

nőgyógyász,

rendel: d. u. 3-5

szegény nőknek d. e. 8-9 ingyen.

Lakás: NAGY-ÚJ UTCZA 1703 sz. alatt

Kávéház átvétel.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy

a Kossuth utcán lévő

Erzsébethez címzett kávéházat

a polgármester ur házában

ismét saját kezelésem alá vettem és azt

folyó hó l-én

Kis Pista zenekara mellett

ünnepélyesen megnyitom.

Mindennemű hideg ételekől valamint jó és tisztán kezelt borokról és mindentéle kávéházi italokról, valamint pontos kiszolgálást és — szolid árakról gondoskodom.

A nagyérdemű közönség becses pártfogását úgy mint ezelőtt ezután is kérem maradtam tisztelettel

GLÜK LEOPOLD

**KARÁCSONYI
ajándék tárgyak**

és
**GYERMEK-
játékok**

legjutányosabb árban
kaphatók.

Szent-Királyi Tivadar

műipar áru raktárában.

Kardos Lászlónál

KOSSUTH UTCZA.

UTAZÓ ÉS KOCSI TAKARÓDZÓK

flanell, vasaló és lópokrócok,

divány terítők,

ÜLÉSEK és PÁRNÁK,

extra

szélfogó pokróczok

ablakezуг elzárásra. (6)

Öreg és fiatal

férflaknak!

Regeneráció-készítmények.

Dr. Müller főorvosos áta számos évtől kitűnő eredménnyel használva mindenemű idegbetegségek ellen, melyek az idegek szétrongosolása (titkos ifjúkori bűnök) stb. stb. következtében álltak be és a melyek a szellem és a test időelőtti hanyatlását vonják maguk után. Különösen kipróbálva erősítőszereül férfi-elyengülések ellen. Ara pontos orvosi használati utasítással 3 frt 10 kr. postával csomagolásért 25 krral több.

Egyedüli fő és előállítási-raktár: St. György-gyógyszertár, Bécs V/2 Wimmergasse 33, a hova minden levélbeli rendelés intézendő. I.

Gyökerez vesszők homokszőlők beültetésére,

	ára ezrenként frt
Rajnai rizling	2000 " " 14
Muskutály fehér	30000 " " 16
Rukszőlő	50000 " " 10
Zöld veltelini	50000 " " 10
Trollingi	10000 " " 12
Damasceni fehér	30000 " " 12
Aportó (portugizi)	10000 " " 12
Tiemontezi	10000 " " 12
Reskecsusü	20000 " " 12
Furmint	10000 " " 12
Lugler	10000 " " 12

A gyökerez vesszők legkifejlettebb gyökérzettel bírnak. Az árban a vászonba való csomagolás és vasúthoz való szállítás befoglaltatik. A szállítás tavaszszal történik. A rendelt vesszők fizetése utánvét által kéretik. Mintával bérmetve szolgálunk.

Spitzer Ignác fiai

szőlőtulajdonosok

Kismártonban (Sopron megye.)

Arany érem. Kárpáti mellszörp. Arany érem.

Köhögés ellen

mell és tüdőbetegek részére.

Ezen szörp mell- és torok-bajoknál, elnyálkásodás, rekedtség, idült hurut, inger és számarköbögés, nehéz lélegzés, tüdővész, továbbá általános és gyomorgyengéségnél legjobb sikerrel használtatik.

A mellszörp gyermekeknek is adható. Egy nagy üveg ára 0 kr, egy kis üveg 50 kr.

Kárpáti mellpasztillák.

Ezen pasztillák a Magas-Tátra tálatlható gyógyfüvek és gyökerekből készülnek. Szintén legjobb sikerrel használtatik a fentebb felsorolt betegségeknek. Egy doboz ára 25 kr.

Kárpáti mellthea

Egy nagy csomag 40 kr, egy kis csomag 20 kr. Szintén kitűnő sikerrel használtatik a fentebb felsorolt betegségeknek.

Valódi minőségben kapható a készítő Molnár Lipót gyógyszerésznél Kassán. — Debreczenben Dr. Rothschnek V. Emil gyógyszertárában.

(Telefonhálózat 5 ik szám.)

A Richter-féle Horgony-Kőépítőszekrények

mint ezelőtt páratlanok a maguk nemében; három éven felüli gyermekek számára a legkedveltebb karácsonyi ajándék. Olcsóbbak mint bármely más játék, mivel sok éven át tartanak és még hosszabb idő múlva is kiegészíthetők és nagyobbíthatók. A valódi

Horgony-Kőépítőszekrények

az egyedüli játék, a mely valamennyi országban osztatlan dicsőretet talált, és mindnyájuk által a kik ismerik, meggyőződésből továbbajánltatik. A ki ezen, a maga nemében páratlan játék és foglalkoztatásért még nem ismeri, az hozassa hamarjában az alant jegyzett cég által az új, gazdagon illusztrált árjegyzéket és olvassa az abba nyomtatott felette kedvező bírálatokat. — Bevásárlás alkalmával határozottan: Richter-féle Horgony-Kőépítőszekrény kéréndő és minden egyes szekrény Horgony-gyárijegy nélkül, mint nem valódi, keményen visszautasítandó; a ki ezt elmulasztja, könnyen kaphat kevesebb értékű utánzatot. A valódi Horgony-Kőépítőszekrények 35 kr., 70 kr., 80 kr., 5 frt. és magasabb áron

a finomabb játékszerüzletekben készletben vannak.

Uj! A Richter-féle Türelmi játékok: Columbus tojása, Villámhárító, Haragtörő, Gondúzó, Pythagoras stb. Az új füzetek, kettős játékok felette érdekes feladatait is tartalmazzák. Egy játék ára 35 kr. Csak a „Horgonynyal“ ellátott játék valódi!

Richter F. Ad. és társa.

Első osztr.-magy. csász. és kir. szabadalm. kőépítőszekrény-gyár.

Wien, I. Nibelungengasse 4, Rudolstadt, Nürnberg, Olten, Rotterdam, London E.C., New-York.

AZ
„Angol Királynő”
 ÉTTERMÉBEN
 holnap pénteken
hal- és zeneestély
 RÁCZ KÁROLY
 zenekara mellett.
 ○○○○●○○○○
 Holnap pénteken
hurka, hal
 és
 töpörtős pogácsa
 estély.
 Tisztelettel
Wéber I.
 vendéglős.

ALKALMI VÉTELI

ALKALMI VÉTEL!

Több ezer méter
 divates

Mintázott ottomán selymek

remek színekben

estélyekre,
 utcza ruhákra

és bluzokra alkalmas.

Méter ár 1 frt. 10 kr.

Boros Testvéreknél

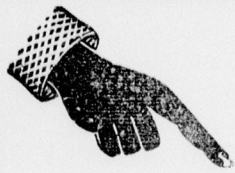
KOSSUTH-UTCZA 3 szám.

ALKALMI VÉTEL!

ALKALMI VÉTELI

Első debreczeni

himzöminta, rajzműintézet és kézimunka gyár.

Saját készítményü

rajzolt, megkezdett
 és készen himzett

Kézimunkákkal,

rendelkezünk,

nagyválasztékban

ajánljuk a mélyen tisztelt hölgy-
 közönség becses figyelmébe.

Steiner és Wittmann

DEBRECZEN, a megyeház és bankpalota között.